

УДК 330.341.1:658.11

Ладонько Л.С. к.е.н.
м. Чернігів

**ІДЕНТИФІКАЦІЯ НАЙВАГОМІШИХ
РЕГРЕСОРІВ ВПЛИВУ НА
МАСШТАБИ РОЗВИНЕНОСТІ
ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ПРОМИСЛОВОСТІ В РЕГІОНАХ
УКРАЇНИ**

Анотація. Стаття присвячена ідентифікації конститутивно-ключових факторів і чинників впливу на формування, нарощення і раціоналізацію використання інноваційного потенціалу промисловості України. Виділено базові компоненти стратегічного потенціалу та показники оцінювання вимірів резльтативності управління їхнім розвитком. Встановлено певний перелік перешкод на шляху підвищення ефективності управління розвитком інноваційного потенціалу промисловості в регіонах України. Запропоновано оцінювання масштабів розвиненості інноваційного потенціалу реального сектору регіональної економіки як у площині ідентифікації вимірів його компонент, так і з урахуванням багаторівневої архітектури промислового потенціалу підприємств, у цілому. Репрезентовано

розділення базових елементів стратегічного потенціалу за трьома групами потенціалів (матеріальної, факторної, системно-універсальної природи) та оригінальну систему критеріальної оцінки результативності управління їхнім розвитком.

Ключові слова: регресори впливу, промисловий потенціал, інноваційний потенціал промисловості в регіонах України, алокаційне управління.

Аннотация. Статья посвящена идентификации конститутивно-ключевых факторов влияния на формирование, наращивание и рационализацию использования инновационного потенциала промышленности в регионах Украины. Выделены базовые компоненты стратегического потенциала и показатели оценки измерений результативности управления их развитием. Установлен определенный перечень препятствий на пути повышения эффективности управления развитием инновационного потенциала промышленности в регионах Украины. Предложены оценки масштабов развитости инновационного потенциала промышленности как в плоскости идентификации измерений его компонентов, так и с учетом многоуровневой архитектуры промышленного потенциала предприятий в целом. Представлены разграничения базовых элементов стратегического потенциала по трем группам потенциалов (материальной, факторной, системно-универсальной природы) и система критериальной оценки результативности управления их развитием.

Ключевые слова: регрессоры влияния, промышленный потенциал, инновационный потенциал промышленности в регионах Украины, аллокационное управление.

Abstract. The article is devoted to the identification of constitutively-key factors and factors of impact on formation, accumulation and rationalizing the use of the innovation potential of industry of Ukraine. The basic components of the strategic potential and performance evaluation measuring the effectiveness of their management development are determined. The list of barriers to improving the management of the development of innovative capacity of industry in the regions in Ukraine is established. A scale evaluation of development of innovation potential in the industry as a plane measurements identify its components and taking into consideration multi-level architecture of the industrial potential of the companies as a whole is offered. The differentiation of basic elements of strategic potential into three groups of potentials (material, factor, system-universal nature) and a system of criteria evaluation of their management development are represented.

Keywords: regressors of influence, industrial potential, the innovation potential of industry in regions of Ukraine, alokative management.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Визначення вимірювань результативності управління розвит-

ком та освоєнням інноваційного потенціалу виробничо-економічних систем дозволяє виявити співвідношення його компонент, оптимізувати їхні пропорції, виявити потреби у обсягах залучення інноваційних ресурсів, формування резервів і, відповідно, залучення інноваційних можливостей в контексті розбудови в Україні промислового виробництва інноваційно-інформаційного типу. Однак, слід візнати, що у разі залучення до цілеорієнтованих управлінських дій усієї сукупності компонент інноваційного потенціалу імовірним стає виникнення синергетичного ефекту, за результатами інкорпорації якого до виробничо-господарської діяльності генеруватимуться цілеорієнтовані трансформації в межах різних за природою структур (організаційні, комунікаційні, галузеві, функціональні тощо).

Аналіз останніх досліджень і публікацій, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження проблем результативності управління розвитком та освоєнням інноваційного потенціалу виробничо-економічних систем є досить актуальними серед вітчизняних вчених-економістів. Серед них слід відмітити таких дослідників, як: О. Алимова, О. Амоші, Ю. Бажала, М. Войнаренко, В. Геєця, Б. Данилишина, В. Микитенко, С. Шкарлета та інших (зокрема, цей доробок представлено у їхніх наукових працях [1-5]). Водночас, віддаючи належне попереднім здобуткам, визнаємо, що недостатньо вивченими залишаються питання конститутивно-ключових факторів і чинників впливу на масштаби розвиненості інноваційного потенціалу промисловості в регіонах України.

Мета статті. Метою даної статті – є розроблення та обґрунтування теоретико-концептуальних підходів до вирішення проблем управління формуванням, нарощенням і раціоналізацією використання інноваційного потенціалу промисловості в регіонах України, реалізованих за використання оригінальної системи алокаційного управління його розвитком.

Виклад основного матеріалу з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Необхідно визнати об'єктивним наступне твердження: оцінювання масштабів розвиненості інноваційного потенціалу промисловості в регіонах держави слід проводити як у площині ідентифікації вимірювань його компонент, так і з урахуванням багаторівневої архітектури промислового потенціалу підприємств. Визначені масштаби стратегічного потенціалу репрезентуватимуть структуру інноваційного та промислового потенціалу задля об'єктивізації доцільного обсягу їхнього використання у виробничо-господарській діяльності підприємств.

У цьому зв'язку, можна підтвердити, за результатами узагальнення досвіду групування потенційно-факторних детермінант сталого розвитку, доцільність використання науково-методичного підходу до розмежування елементів стратегічного потенціалу за

Таблиця 1.

*Базові компоненти стратегічного потенціалу та показники оцінювання вимірів результативності управління їхнім розвитком **

<i>Види потенціалу сталого розвитку</i>	<i>Критерій оцінювання</i>	<i>Показники оцінювання масштабів розвиненості певної природи потенціалу</i>
Економічний потенціал	<i>Економічні критерії – характеризують економічні показники сталого розвитку</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Скорочення дефіциту бюджету сектору державного управління; – Стабілізація державного боргу як частки ВВП; – Збільшення частки капітальних видатків зведеного бюджету; – Підвищення позиції України в міжнародному рейтингу простоти ведення бізнесу за показником «сплата податків»; – Зниження частки тіньової економіки; – Зниження рівня інфляції, відсутність різких стрибків курсу гривні; – Зниження частки проблемних активів у загальному портфелі активів банків та інших фінансових установ; – Збільшення середнього рівня власного капіталу банків; – Відсутність повноважень на місцевому рівні, що не забезпечені ресурсом; – Збільшення питомої ваги загального фонду місцевих бюджетів у зведеному загальному фонду держбюджету; – Збільшення частки власних доходів у загальному фонду місцевих бюджетів.
Інноваційний потенціал		<ul style="list-style-type: none"> – Частота і ефективність впровадження інновацій; – Потенціал суб'єктів господарювання щодо розробки інновацій.
Природно-ресурсний потенціал		<ul style="list-style-type: none"> – Якість екосистеми; – Оцінка впливу діяльності людини на мінеральні, земельні, водні, лісові, біологічні, рекреаційні, кліматичні космічні ресурси; – Екологіко-геоморфологічні ризики та кризові геоморфологічні ситуації.
Фінансовий потенціал сталого розвитку		<ul style="list-style-type: none"> – Податкова база.
Інвестиційний потенціал сталого розвитку		<ul style="list-style-type: none"> – Інвестиційна активність (тобто інтенсивність залучення довгострокових інвестицій); – Оцінка суми інвестування (чиста приведена вартість, чиста поточна вартість); – Абсолютна та відносна інвестиційна привабливість; – Інвестиційний ризик (ймовірність неповної реалізації інвестиційного потенціалу внаслідок дії об'єктивних несприятливих умов, що формують вірогідність фінансових втрат).
Технологічний потенціал		<ul style="list-style-type: none"> – Оновлення обладнання і технологій; – Упровадження високопродуктивного обладнання, сучасного і гнучкого в застосуванні; – Освоєння маловідходних, економічних і екологічно орієнтованих технологій виробництва на всіх його стадіях.
Соціальний потенціал сталого розвитку	<i>Соціальні критерії</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Ступінь розв'язання власне соціальних проблем; – Ступінь включення соціальної політики в механізм економічного зростання; – Ступінь задоволення, відповідний психологічний стан людини, успевненість у своєму майбутньому.
Інтелектуальний та кадровий потенціал сталого розвитку		<ul style="list-style-type: none"> – Навчання і перепідготовка кадрів; – Прийом на роботу висококваліфікованих фахівців; – Стимулювання творчої праці, у т.ч. раціоналізаторської та винахідницької діяльності; – Формування ефективних організаційних структур управління.
Науково-дослідний потенціал сталого розвитку		<ul style="list-style-type: none"> – Активізація науково-дослідної діяльності; – Розширення обсягів її фінансування; – Створення проектно-орієнтованих матричних структур управління і відповідних колективів, які спеціалізуються на найбільш перспективних напрямах науково-дослідної діяльності; – Створення системи внутрішньовиробничого стимулювання науково-дослідної діяльності; – Освоєння методик дослідження на комп'ютерних імітаційних моделях з метою економії коштів і розширення можливостей вибору.
Екологічний потенціал сталого розвитку	<i>Екологічні критерії</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Динаміка забруднення навколошнього середовища.

Джерело * Узагальнено та систематизовано автором за результатами вивчення доробку, представленого у джерелах [5-7]

трьома групами (матеріальної, факторної, системно-універсальної природи) та сформування системи критеріальних показників ідентифікації результативності управління їхнім розвитком (табл. 1). Відомим фактом є те, що формування системи показників ідентифікації результативності управління розвитком стратегічного потенціалу залежить від використовуваного складу вимірів, які відтворюватимуть вагомість впливу певної сукупності ендо- та екзогенних факторів на трансформацію усієї сукупності ресурсів, резервів і можливостей.

Звідси, зважаючи на постійну зміну вагомості впливу зазначених чинників та задля елімінування деструктивних зрушень, останні слід узгоджувати з напрямами реалізації національних економічних пріоритетів, перманентно коректуючи комплекс заходів цілеорієнтованого регулювання масштабів розвиненості того чи іншого складу потенціально-факторних детермінант в контексті забезпечення надійності функціонування виробничо-економічних систем у промисловості.

Так, наприклад, *економічний потенціал реального сектору регіональної економіки держави*, що виокремлений нами за територіальною ознакою (потенціал країни, регіону, певного суб'єкта господарювання) – є основою генерування ознак сталого розвитку будь-якої складної системи. Потенціал, віднесений до факторної групи, включає сукупні можливості щодо освоєння наявних економічних ресурсів задля забезпечення збалансованості промислового виробництва та досягнення максимально можливого обсягу ефективності, які відповідають вимогам суспільства на даному етапі його історичного розвитку [4]. Звідси, при оцінюванні масштабів розвиненості економічного потенціалу підприємства враховуються загальна величина економічних ресурсів, якими воно володіє і розпоряджається, а також економічні результату від рационалізації їхнього використання [5].

Усвідомлення обмеженості ресурсів, прагнення задіяти додаткові резерви й стимули, закладені у структурі системи або діяльності, але не реалізовані на практиці, обумовило виникнення поняття «соціально-економічний потенціал». Останній розглядається як сукупність соціально-економічних факторів, джерел, стимулів, форм підвищення ефективності використання продуктивних сил і розглядається як додаткове джерело ресурсів. При цьому, оцінювання вимірів соціально-економічного потенціалу, на думку автора статті, повинно враховувати не лише ресурси, об'єкти і напрями їх освоєння, а також рівень розвитку регіональної економіки та вагомість стимулюючого (мотивуючого) впливу сучасної регіональної соціально-економічної політики.

Стосовно визначення сутності та змісту інноваційного потенціалу – він є однією з рушійних потенційно-факторних детермінант цільового спрямуван-

ня економічної системи регіонів в умовах конкуренції до перспективних кутів розвитку та провідним показником-індикатором сприйнятливості суб'єктів господарювання до нововведень і технологічних зрушень в межах регіональної соціально-економічної системи. Загалом, інноваційний потенціал можна розглядати як інтегральну сукупність взаємопов'язаних у певних соціально-економічних формах факторів розвитку регіональної економіки: реальних ресурсів; потенційно-можливих інноваційних ресурсів, які реалізуються за певних діючих чинників внутрішнього та зовнішнього середовища на певному часовому проміжку; здатності та готовності економіки сприйняти та ефективно використати ці ресурси та можливості для досягнення стратегічної мети.

У той же час, інноваційний потенціал залежить не лише від забезпеченості ресурсами. Приймаючи інноваційні рішення, суб'єктам управління, які опікуються питаннями інноваційного зростання реального сектору економіки, слід враховувати не лише внутрішні, а й зовнішні чинники, що убезпечують цілеорієнтовані структурно-динамічні зрушения в його межах. Тому, процес прийняття інноваційних рішень являє собою систему з багатьма взаємозв'язками, де вихідними пунктами є порівняння запланованих цільових настанов із досягнутими результатами діяльності (наприклад, зміна ринкової ситуації, витрат, прибутку тощо). Так, зокрема, якісно та кількісно інноваційний потенціал може бути представленим новаціями та нововведеннями таких видів:

- технічні (нові технології, засоби та предмети праці, товари та послуги);
- економічні (нововведення в галузі економічного механізму, що торкаються таких функцій як планування, ціноутворення, фінансування, стимулювання праці);
- організаційні (нові форми та методи управління й організації суспільного виробництва на всіх рівнях);
- соціальні (нововведення, що дозволяють активізувати людський чинник виробництва шляхом впливу на соціальні потреби працівників);
- юридичні (нові та вдосконалені нормативно-правові документи).

Природно-ресурсний потенціал реального сектору регіональної економіки – це об'єктивний вимір сталого розвитку регіону, який є, практично, незалежним від зовнішніх чинників інтенсифікації інноваційних зрушень, але суттєво залежний від ефективності використання. Це використання природних ресурсів і природних умов в межах окремої території. Важливими для забезпечення сталого розвитку будь-якого регіону або країни є мінеральні, земельні, водні, лісові, біологічні, рекреаційні, кліматичні космічні ресурси. Наразі, сформувались нові вимоги до екологізації усіх сфер суспільства, виробництва та економіки. Залежність економіки від законів екології у ХХІ ст. стала

виявляється частіше і масштабніше, а тому постійно розробляються нові, вдосконалюються існуючі моделі рационального природокористування, які є адаптивними для різних регіонів України. Більше того, в умовах ринкової економіки найважливішою проблемою в системі економіки природокористування – є відпрацювання механізму фінансування природозахисних заходів та вдосконалення екологічного законодавства. А тому, науковцями, екологами та фахівцями-економістами розробляються пропозиції щодо вдосконалення економічного і фінансово-кредитного механізмів регулювання природокористування з урахуванням міжнародного досвіду.

Одна з найголовніших проблем сучасності – це виживання людства в умовах дефіциту природних ресурсів і продовольства та погрішення стану навколошнього природного середовища. Сучасні проблеми і концепції у сфері формування природно-ресурсного потенціалу утворюють базу для перегляду і переорієнтації всієї ресурсної політики, її цілей і пріоритетних напрямів розвитку. На сучасному етапі розвитку суспільних відносин особливе значення надається проблемам рационального використання, охороні та відтворенню природно-ресурсного потенціалу держави.

Визнаємо, що особливе значення у визначенні рівня економічного розвитку територій мають традиційні показники, що оцінюють рівень виробництва та споживання благ, і зростання їх рівня в розрахунку на душу населення. Тому, задля оцінювання динаміки розвитку регіональних соціально-економічних систем доцільно використовувати показники, що репрезентують темпи економічного зростання: темпи зростання доходу, продуктивності праці, а також темпи структурної трансформації виробництва і суспільства.

Неоднаковим за масштабами розвиненості – є *фінансовий потенціал* адміністративно-територіальних утворень – і це є характерною проблемою і для розвинутих демократичних держав світу, яку намагаються приглушити транспарентністю бюджетного процесу та високим рівнем податкової культури. За кордоном фінансові проблеми регіонів розв'язують шляхом реформування всієї системи місцевих фінансів і міжбюджетних відносин з метою створення надійного механізму і рациональної системи фінансових відносин між різними рівнями держави. Проте, як свідчить і міжнародний, і власний український досвід, коригування лише системи фінансового забезпечення сталого розвитку регіонів не дає потрібних результатів. А тому, вкрай необхідна зміна ідеології державної підтримки та комплексне реформування механізму фінансового забезпечення сталого розвитку. Серед найважливіших проблем фінансового забезпечення сталого розвитку регіонів слід виділити [8]:

- по-перше, недостатні обсяги бюджетних коштів для фінансування елементів соціально-економічної сфери;

- по-друге, практично всі статті видатків фінансуються в меншому обсязі, ніж це необхідно для ефективного соціально-економічного розвитку;
- по-третє, відсутність рівного доступу громадян країни (незалежно від території) до гарантованого рівня економічних та соціальних послуг;
- по-четверте, відсутність механізмів забезпечення якості економічних та соціальних послуг, що надаються.

Наразі, ми вимушенні констатувати, що фінансове забезпечення сталого розвитку регіонів держави не відповідає жодному з таких критеріїв як: середній рівень доходів населення і ступінь їх диференціації; тривалість життя, рівень фізичного і психологічного здоров'я людей; рівень освіти; рівень споживання матеріальних благ і послуг; рівень охорони здоров'я; рівність можливостей людей; збагачення культурного життя людей. При цьому, важливо відмітити, що за наявності надійних джерел формування державних та місцевих бюджетів, чіткого економічно-правового механізму регулювання фінансових взаємовідносин між суб'єктами ринку та зниження ступеня централізації забезпечується зростання соціально-економічної привабливості країни. Тому, для реалізації поставлених завдань необхідно забезпечити якомога більший перелік джерел надходження грошових коштів, механізм їх акумулювання та вкладання в інноваційні соціальні та економічні проекти, а також систему контролю за ефективністю використання та повернення коштів. Без сумніву, що фінансування процесів сталого розвитку регіонів держави має відбуватися на таких засадах: забезпечення ефективності впровадження заходів; диверсифікація джерел фінансування; обґрунтованість і законність способів акумуляції коштів; гнучка система фінансового забезпечення; фінансування соціальних та економічних проектів на всіх етапах життєвого циклу.

Вищезазначене дає підстави стверджувати, що пріоритетним джерелом фінансування соціально-економічного розвитку регіонів мають бути інвестиційні ресурси, особливо іноземних інвесторів. Оскільки, регіональна фінансова політика – є складовою частиною державної фінансової політики і являє собою систему заходів, що здійснюються центральною владою з метою управління процесом утворення, розподілу, перерозподілу та використання фінансових ресурсів в адміністративно-територіальних одиницях для забезпечення соціально-економічного розвитку територій. У відповідності до приведених вище теоретико-концептуальних і аналітичних викладок автора статті щодо ідентифікації матеріальних та інноваційно-інвестиційних потенціалів розвитку національного промислового комплексу в регіонах держави можна встановити певний перелік перешкод на шляху забезпечення/ підвищення ефективності управління розвитком інноваційного потенціалу реального сектору регіональної економіки України (табл. 2).

Таблиця 2.

*Перешкоди на шляху провадження алокаційного управління розвитком інноваційного потенціалу промисловості в регіонах України**

Група ІПП	Клас потенціалів промисловості	Основні перешкоди на шляху формування й нарощення певного класу інноваційного потенціалу промисловості
Матеріальні потенціали	Виробничий	Зменшення коштів на оновлення ОВЗ, погрішення стану виробничого комплексу, відсутність ефективної системи відтворення виробничого потенціалу промисловості, зниження обсягів наукової продукції, посилення сировинної спрямованості
	Техніко-технологічний	Відсутність обґрунтованої структурної політики; відсутність ефективних механізмів оновлення технологічної бази виробництва; високий ступень ризику інновацій; скорочення фінансування НДДКР; відсутність ефективної системи державного регулювання НТП; відсутність розвинутої ринкової інфраструктури інноваційної діяльності; сировинний характер експорту, особливості технологічної культури трудових ресурсів; низька готовність інститутів влади ініціювати та проваджувати позитивні зміни в управлінні технологічною складовою промислового потенціалу.
	Енергетичний	Недосконала структура національного паливно-енергетичного комплексу; незначне зменшення показників енергоємності ВВП при одночасному скороченні споживання первинних ПЕР (надто висока енергоємність ВВП); залежність від імпортних поставок ПЕК; недостатні темпи розвитку інноваційного й науково-інтелектуального потенціалу промисловості; несприятливий інвестиційний клімат у сфері енергоефективності функціонування, обмеженість іноземних інвестицій; низькі темпи раціоналізації виробничих процесів та вивільнення значних ресурсів енергозбереження за рахунок послідовної політики енергозбереження (zmіни структури сировини, що використовується, зокрема широке застосування вторинних матеріалів та zmіni номенклатури продукції); низькі темпи модернізації технологічного переозброєння промисловості та модернізації промислового обладнання; відсутність спрямованості на: проведення між- і внутрішньогалузевих змін та згортання малоекспективних, енергоємних та екологічно брудних виробництв; стимулювання прискореного розвитку енергоефективності (ЕЕ) виробництв легкої та харчової промисловості, інформатики та обчислювальної техніки; створення нових видів хімічних продуктів для тонких технологій, радіотехніки, приладобудування, інформаційного обслуговування; створення ЕЕ обладнання.
Факторні потенціали	Економічний	Формування значних розривів у макроекономічних балансах (передусім ВВП, бюджету, грошей, платіжному балансі); поширення деструктивних процесів внаслідок виникнення руйнівних дефіцитів ресурсів; зростання економічних злочинів «тіньової» економіки, криміналізація економічних відносин, корупція.
	Фінансовий	Нестача оборотних коштів; недостатня фінансова підтримка з боку держави; високі банківські ставки на кредити; витрати на нарощування капіталу; значні витрати на нововведення; недолік інвестиції на впровадження нововведень; подальше нарощення внутрішнього боргу без адекватного використання ресурсів на модернізацію промислового виробництва для цілей реструктуризації попередніх запозичень.
	Соціально-трудовий	Відсутність соціальної орієнтації національної економіки і, зокрема, промислового виробництва; формування тенденції зниження кількісних та якісних параметрів трудового потенціалу та створення загрози щодо перспектив поширення бази його відновлення в умовах інноваційної модернізації виробництва та можливостей компенсації втрат за рахунок підвищення продуктивності праці внаслідок прискорених темпів депопуляції та старіння нації; відсутність системи підвищення кваліфікації і накопичення досвіду в організації праці робочої сили в умовах інноваційного розвитку, особливо в об'єднанні зусиль усіх складових інноваційного процесу.
	Нормативно-правовий	Недосконалість законодавчої бази; високі економічні ризики, збільшення терміну окупності нововведень, недостатній захист вітчизняного виробника від можливостей негативних наслідків вступу до формату СОТ, недостатнє сприяння для створення міжнародних виробничо-технологічних кластерів з освоєння виробництва та розширення експорту наукомісткої продукції, недостатній захист інтелектуальної власності
	Інвестиційний	Структурна деформація промислового комплексу, домінування сировинних галузей і галузей із низьким рівнем обробки, що мають порівняно низький потенціал інноваційної активності і ефективності; відсутність попиту на високотехнологічну вітчизняну продукцію на внутрішньому і зовнішньому ринках; неадекватність системи організації виробництва завданням інноваційного розвитку; відсутність ефективних ОСУ і системи стимулювання, обробки науково-технологічної та економічної інформації з метою її оперативного використання; відсутність досвіду дійового захисту інтелектуальної власності та об'єктивної інформації про наявний інтелектуальний потенціал промисловості; у своєму інноваційному розвитку промисловість вимушена розраховувати на власні фінанси; незалученість значного обсягу потенційних інвестицій до виробничого процесу; недиверсифікований характер інвестиційних процесів та неефективна галузева структура; низький рівень формування інвестиційних резервів та ефективності використання, зневага до проблем створення цивілізованої інвестиційної інфраструктури, перекіс у структурі інвестицій (технологічний, відтворювальний, галузевий, регіональний), відсутність стратегії по відношенню до прямих іноземних інвестицій

Закінчення таблиці 2

Група ППП	Клас потенціалів промисловості	Основні перешкоди на шляху формування й нарощення певного класу інноваційного потенціалу промисловості
Системно-універсальний функціонування	Організаційний	Дублювання функцій управління на різних рівнях; недостатня гнучкість <i>організаційної структури управління</i> (ОСУ); ускладнення контролю; обмежена сфера застосування сучасних типів ОСУ.
	Науковій та інтелектуальний	Недостатній рівень фінансування науково-технічних робіт, втрата наукових кадрів та інтелектуальної власності, нераціональна структура науково-технічного потенціалу, зменшення інноваційної активності, несумісність технологій, структурно-галузева та інтелектуальна несумісність, витіснення промисловості на узбіччя НТП і перетворення країни на сировинний придаток, повільний розвиток ефективних форм інноваційної діяльності, слабкий розвиток інфраструктури трансферу технологій
	Інформаційний	Низький рівень інформаційної підтримки інноваційної діяльності у промисловості, що перешкоджає здійсненню інновацій, нестача інформації щодо кон'юнктури зовнішніх ринків, відсутність можливостей розширення кооперативних зв'язків і міжнародного співробітництва, запобігання інформаційних втрат, розвиток інформаційних технологій та створення на їхній основі когнітивно-інформаційних систем

Джерело. * Запропоновано і систематизовано за результатами економетричного аналізу і аналітичної оцінки результативності системи управління розвитком інноваційного потенціалу промисловості в регіонах.

Зазначене потребує наукового обґрунтування інноваційного механізму генерування технологічних, економічних, інвестиційних, організаційних, нормативних, екологічних і соціальних чинників промислового зростання. Звідси, можна визнати, що алокаційне управління розвитком промислового потенціалу має вирішальне значення у формуванні й генеруванні відтворювальних пропорцій, притаманних структурно-інноваційній моделі розвитку промисловості та національного господарства. Тому, стратегічні напрями і цільові орієнтири концепції алокаційного управління розвитком промислового потенціалу повинні реалізовуватися системно і в найбільш сприятливій для цього послідовності з урахуванням реальної структури та сучасних проблем реального сектору національної економіки (див., табл. 2).

Висновок і перспективи подальших розробок у даному напрямі. Таким чином, за результатами досліджень вихідних компонент стратегічного потенціалу промисловості в регіонах, автором визнана необхідність щодо розробки, сформування та обґрунтування відповідних теоретико-концептуальних і методологічних зasad щодо:

а) вирішення проблем формування, нарощення і раціоналізацію використання інноваційного потенціалу промисловості в регіонах України на засадах побудови алокаційної системи управління його розвитком;

б) у відповідності до приведених вище аналітичних викладок щодо ідентифікації базових елементів стратегічного потенціалу за трьома групами потенціалів (матеріальної, факторної, системно-універсальної природи) можна встановити певний перелік перешкод на шляху забезпечення/ підвищення ефективності управління розвитком інноваційного потенціалу промисловості в регіонах України;

в) послідовної реалізації заходів, спрямованих на розвиток інноваційного потенціалу промисловості із урахуванням його інтелектуальної здатності, що дозволить

значно підвищити темпи його нарощення та підвищити ступінь техніко-технологічного оновлення виробництва і створити більш сприятливі умови для рівноправної інтеграції України у світову економічну систему.

ЛІТЕРАТУРА

- Фінансово-економічний розвиток України в умовах глобалізації: колективна монографія [Текст] / [Ю. Б. Голляк, Я. В. Белінська, В. С. Будкин та ін.]. – Київ, Національний авіаційний університет МОН України, 2008. – 212 с.
- Стратегічний ресурс сталого розвитку: науково-аналітична доповідь [Текст] / О. М. Алисов, В. В. Мікітенко, Ю. Б. Голляк та ін. – НАН України, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України». – К.: Вид-во ДУ «ІЕПСР НАН України», 2011. – 74 с.
- Мікітенко В. В. Технології управління стратегічним потенціалом розвитку України / В. В. Мікітенко, О. М. Алисов // Електронний фаховий журнал ДУ ІЕП НАНУ, Національне господарство України: теорія та практика управління, Електронне наукове фахове видання 2011. – № 1 (1). [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/NacGosp/2011_Alimov_Mikitenko.pdf.
- Сталий розвиток промислового регіону: соціальні аспекти: Монографія [Текст] / [О. М. Амоша, В. П. Антонюк, О. Ф. Новікова та ін.]. – НАН України, Інститут економіки промисловості. – Донецьк: Вид-во Ін-ту економіки промисловості, 2012. – 534 с.
- Потенціал сталого розвитку України на шляху реалізації інтеграційного вибору держави: Монографія [Текст]. / [О. М. Алисов, Л. С. Ладонько, В. В. Мікітенко, С. М. Шкарлет, та ін.; за ред. О. М. Алисова, В. В. Мікітенко]. – К.: ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», 2014. – 529 с.
- Ладонько Л. С. Методологічні засади побудови механізму управління розвитком інноваційного потенціалу промисловості України системно-універсального типу [Текст] / Л. С. Ладонько // Економіка Криму: науково-практичний журнал Академії економічних наук України. – Сімферополь, Вид-во ТНУ ім. В. Вернадського МОН України та Академії економічних наук України, 2013. – № 4 (45). – С. 53 – 60.
- Ладонько Л. С. Оцінювання результативності управління розвитком промислового потенціалу виробничо-економічних систем / Л. С. Ладонько. // Економіка. Управління. Інно-

вації. – 2014. – № 1. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2014_1_61.pdf

8. Системно-комплексне оцінювання потенціалу сталого розвитку України: монографія [Текст] / [О. М. Алимов, І. В. Драган, О. О. Демешок, В. В. Микитенко, В. Ю. Худолей та ін.]. – Київ, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», 2013. – 94 с.